

Behandelingsvoorstel voor de commissie BEM
(met uitnodiging van commissies ZCW, REG, WEM en IME)

Onderwerp: Kwatta 2 (takendiscussie)

Cie-datum : 13 september 2004

Cie-nummer: 2004BEM80

Procedure: in GS (na Cie. Vergadering) op:
eerdere behandeling in cie:
in PS: 4 oktober 2004

inspraak: heeft plaatsgevonden
op:
op:

Behandelend ambtenaar: dhrn. Graafhuis/Limborgh/v.d. Staaij
Portefeuillehouder: dhr. Bos, voorzitter Klankbordgroep

toestel: 2770

Inleiding

De vijf statencommissies hebben de afgelopen weken advies uitgebracht over de door de klankbordgroep geïnterpreteerde opties voor bezuinigingen in het kader van Kwatta 2.

Overeenkomstig de afgesproken procedure treft u bij dit behandelingsvoorstel een integraal advies aan, dat is gebaseerd op de behandeling in de commissies. Dit integrale advies dient als grondslag voor het uiteindelijk door uw commissie aan de staten uit te brengen voorstel ten behoeve van de finale bespreking op 4 oktober a.s. in de statenvergadering.

De resultaten van bespreking in de vijf commissies laten een beeld zien, dat zich het best laat vertalen in de volgende indeling in categorieën:

- a. instemming (in meerderheid) met de opties
- b. nog geen concrete standpuntbepaling in meerderheid
- c. afwijzing (in meerderheid) van de opties
- d. suggesties voor bezuinigingen, die niet in de inventarisatie waren opgenomen

In de bijgevoegde notitie treft u een uitwerking per bovenstaande categorie-indeling aan, waarbij de beleidsvelden in volgorde van het oorspronkelijke stuk worden genoemd.

Voorts wordt in de notitie aandacht besteed aan het proces. Voorgesteld wordt om GS te verzoeken de PS-besluiten van 4 oktober a.s. te operationaliseren en daartoe een implementatieplan op te stellen.

Tevens wordt voorgesteld GS te verzoeken de consequenties van Kwatta 1 en 2 te vertalen naar de overhead van de provinciale organisatie (Kwatta 3) en daarbij tevens het beleid aan te geven inzake zelf doen en uitbesteden.

Vervolg inleiding op pagina 2 nee

Wordt geagendeerd:

Advies uit te brengen over de voorstellen Kwatta 2 die aan PS zullen worden gedaan ten behoeve van de takendiscussie in de staten op 4 oktober 2004

Beoogd effect

Een zinvolle takendiscussie die tevens de beoogde bezuinigingen oplevert

Financiën

Het financiële kader waarbinnen de takendiscussie zich dient af te spelen is bekend

Realisatie

GS wordt verzocht een implementatieplan op te stellen op grond van de PS-besluiten van 4 oktober a.s.

Communicatie

Dit stuk wordt ter kennis gebracht van GS en DR

Notitie inzake de voorbereiding van PS-besluiten in het kader van de takendiscussie (Kwatta 2) en de wijze waarop het Kwatta-proces verdere voortgang dient te krijgen

In het volgende wordt in paragraaf 1 ingegaan op de behandeling van de opties in de verschillende statencommissie, in paragraaf 2 komt de werkwijze na de besluitvorming PS over Kwatta 2 aan de orde en in paragraaf 3 de notitie Kwatta 3.

1. Behandeling van de opties in de commissies

De resultaten van de behandeling van de opties in de statencommissies kunnen in de volgende categorieën worden ingedeeld:

- a. instemming in meerderheid met de opties
- b. nog geen concrete standpuntbepaling in meerderheid
- c. afwijzing in meerderheid van de opties
- d. suggesties voor bezuinigingen, die niet in de inventarisatie waren opgenomen

In het volgende zullen de opties per categorie worden weergegeven. Daarbij worden in dit stuk bedragen genoemd zoals ze in de begroting voorkomen en is nog niet in alle gevallen een meer gedetailleerde uitsplitsing gemaakt over de jaren van de planperiode. Verwacht mag worden, i.v.m. lopende verplichtingen e.d., dat een aantal bezuinigingen pas later dan per 1 januari 2005 zullen kunnen ingaan.

Categorie a. Instemming in meerderheid met de opties

1.1 Algemeen bestuur

- afzien van bestuursassistenten GS (€ 180.000 apparaatskosten)
- beperken adviescapaciteit Europa in combinatie met versterkte Randstadsamenwerking (€ 60.000 apparaatskosten)
- schrappen van nieuwjaarmuziekfeest m.i.v. 2006 (€ 90.000 budget)
- korting statengriffie i.v.m. wijziging wachtgeldregeling PS (€ 40.000 budget)

1.3 Concernbeleid en control

- reductie rekenkamer met € 100.000 waarmee € 400.000 resteert
- in 2004 is € 500.000 beschikbaar. Daarvan zal maximaal in dit jaar € 100.000 worden gebruikt. Resteert incidenteel een vrijvallend bedrag van € 400.000 voor 2004.

1.5 Agenda 2010

- reductie op het programma Agenda 2010 (€ 1.250.000 budget) met het verzoek aan GS om een voorstel te doen over de wijze waarop de reductie kan worden gerealiseerd
- Agenda-2010 middelen die vrijvallen vanwege het stoppen van projecten kunnen niet vanzelfsprekend wederom voor Agenda 2010 worden aangewend

2.1 Ruimtelijke ontwikkeling

- reductie capaciteit ontwikkelingsplanologie in samenhang met versterkte Randstadsamenwerking (€ 100.000 apparaatskosten)

2.2 Wonen en stedelijke vernieuwing

- schrappen Experimentenkrediet Volkshuisvesting (€ 200.000 budget)

2.3 Cultureel erfgoed

- reductie ambtelijke taken in samenhangt met de totstandkoming Erfgoedhuis (€ 50.000 apparaatskosten)

2.4 Recreatie en toerisme

- reductie ambtelijke capaciteit voor operationele taken (€ 50.000 apparaatskosten)

2.5 Natuur en landschap

- reductie van € 450.000 apparaatskosten, waarmee ca. € 350.000 resteert voor opdrachtgeverschap en het verstrekken van opdrachten inzake monitoring ecologie

3.1 Water

- reductie van € 40.000 budget op de stimuleringsbijdrage voor Utrechtse gemeenten inzake het opstellen van gemeentelijke waterplannen, waarmee € 28.000 resteert
- schrappen van stimulering afvalwaterakkoorden (€ 40.000 budget)

3.2 Milieu

- reductie van stimulering hergebruik huishoudelijke afvalstoffen (€ 60.000 budget)
- reductie op ontwikkeling visie integraal bodembeheer (€ 40.000 budget)
- reductie op uitvoering van wettelijke taken in het kader van handhaving, waarmee nog wordt voldaan aan een basisniveau van handhaving (€ 300.000 apparaatskosten)

4.1 Verkeers- en vervoerbeleid

- schrappen van het MAVI-programma (€ 450.000 budget)
- reductie apparaatskosten Regionaal Orgaan Verkeersveiligheid in verband met een gewijzigde opzet na 2004 (€ 100.000)

4.3 Beheer en onderhoud provinciale wegen

- reductie van € 500.000 op het programma met als randvoorwaarde dat de zorgplicht van de provincie voldoende wordt nagekomen en de verkeersveiligheid niet negatief wordt beïnvloed. Aan GS wordt gevraagd voorstellen te doen, waarbij met name aandacht uitgaat naar mogelijke reductie op het onderdeel bedrijfsvoering (4.3.06)

5.1 Economische zaken

- reductie op advisering en stimulering (€ 100.000 apparaatskosten)
- reductie van € 300.000 op het subsidiëren van projecten via de Voorziening Economische Ontwikkeling waarmee in 2005 e.v. € 550.000 resteert
- stoppen van subsidie OASE (€ 65.000 budget)
Toelichting : daarmee zal tevens een bijdrage van de SER ad. € 35.000 vervallen

Nieuw beleid en voorjaarsnota 2004

- overschot 3 (pag. 38 Voorjaarsnota 2004) ad. € 435.000
- schrappen budget Streekplan actualisering bestemmingsplannen (pag. 38 Voorjaarsnota 2004) ad. € 450.000

Totaal categorie a : € 5.450.000 structureel en € 400.000 incidenteel (2004)

Hierbij dient te worden aangetekend dat het structurele bedrag niet in zijn geheel ingaat per 1 jan. 2005 aangezien de implementatie van een aantal opties dit niet toelaat vanwege lopende verplichtingen en zorgvuldige procedures.

Categorie b. Nog geen concrete standpuntbepaling in meerderheid

1.2 Kabinetszaken, openbare orde en veiligheid

- de optie luidde om bij de uitvoering van de Nota Handhaving en veiligheid het ambitieniveau terug te brengen met reductie van € 50.000. (In het coalitieakkoord was provinciebreed een extra bedrag van € 250.000 uitgetrokken).
Tegen de mogelijke consequenties ervan voor de risicokaart zijn bezwaren geuit in de commissie. De gewijzigde optie van Klankbordgroep is om CvdK/GS te vragen om binnen het programma 1.2 met voorstellen te komen over de wijze waarop de reductie van € 50.000 kan worden gerealiseerd.

2.3 Cultureel erfgoed

- de optie luidt een reductie van € 300.000 toe te passen op het monumentenkrediet (van een budget van € 720.000).

Toelichting : de afgelopen jaren is het totale krediet ieder jaar tot besteding gekomen. Uit dit budget worden de provinciale subsidies bekostigd voor gemeentelijke monumenten en voor rijksmonumenten(molens) alsmede de voorfinanciering van de restauratie van rijksmonumenten. Voor beheer en behoud van monumenten is jaarlijks een bedrag van ca. € 285.000 beschikbaar vanuit het monumentenkrediet, waaronder beheer en onderhoud molens. Om restauraties van rijksmonumenten versneld te kunnen uitvoeren wordt jaarlijks eveneens ca. € 285.000 bestemd voor voorfinanciering.

In 2004 is het Cultuurfonds Monumenten Utrecht (CMU) tot stand gekomen. Het fonds is bedoeld voor bijdrage aan gemeentelijke restauraties. De provincie heeft eenmalig € 1.5 miljoen gestort als matchingsbijdrage om het fonds te vullen. Daarnaast is het CMU gevuld met o.m. stortingen van het Nationaal Restauratiefonds en het Prins Bernhardfonds. In totaal beschikt het fonds nu over € 5,4 miljoen. Het CMU verstrekt “gunstige” leningen voor restauraties. De provincie draagt m.i.v. 2005 jaarlijks € 150.000 bij vanuit het monumentenkrediet, waarbij de eigen subsidieregeling voor gemeentelijke monumenten vervalt.

2.4 Recreatie en toerisme

- de optie luidt: reductie van € 300.000 op het subsidie aan de recreatieschappen waardoor de uitvoering van plannen en projecten op een lager ambitieniveau zal plaatsvinden. Apart aandachtspunt is de uitvoering van de aanbevelingen van het onlangs gehouden onderzoek. Toelichting: het totale subsidiebedrag aan de recreatieschappen bedraagt ruim € 1,6 miljoen. In opdracht van GS is door Boer&Croon onlangs een onderzoek uitgevoerd naar de recreatieschappen. Een groot deel van de commissie IME is van mening dat bovengenoemde optie pas beoordeeld kan worden nadat beleid is geformuleerd n.a.v. de uitkomsten van dat onderzoek.

3.1 Water

- de opties luiden om een reductie toe te passen van € 60.000 of € 160.000 op het maatregelpakket wateropgave. Het totale budget is bedoeld om maatregelen te stimuleren ter voorkoming van wateroverlast door neerslagpieken (in het kader van nationaal bestuursakkoord water tussen rijk, provincies, VNG en Unie van Waterschappen). De vraag is gesteld of gezien het gesloten bestuursakkoord het wel mogelijk is om eventueel te bezuinigen. Navraag heeft opgeleverd dat er juridisch of vanuit het oogpunt van behoorlijk bestuur geen belemmeringen zijn om reducties toe te passen. Wel mag in het geval van reducties een negatieve uitstraling worden verwacht naar de ‘waterpartners’ in het kader van het bestuursakkoord.

3.2 Milieu

- de optie luidt: stoppen van het Energiefonds (€ 570.000 voor 2005, 2006 en 2007)
Toelichting: in totaal is er € 650.000 beschikbaar voor de subsidiëring van projecten waarvan € 200.000 voor de grote projecten waarin de provincie trekker is. Daarnaast is € 200.000 beschikbaar voor de formatie van en facilitering door het energiebureau “Energie in Uitvoering”. Het energiebureau ondersteunt gemeenten en marktpartijen bij het indienen van hun subsidieaanvraag. Daarnaast stimuleert en ondersteunt het energiebureau gemeenten waar het gaat om hun energiebeleid. Zo is aan diverse gemeenten ondersteuning verleend bij hun BANS-aanvraag (subsidierегeling van het Rijk ter ondersteuning van het energiebeleid van gemeenten en provincies). Het energiebureau werkt samen met diverse andere partijen om concrete adviesprojecten in de uitvoeringsfase te krijgen.

Voorbeelden van projecten in 2004 zijn :

- energiebesparing en duurzame energie bij veehouderijen (gemeente Houten)
- duurzame fruitkoeling op propaan (gemeente Houten)
- energiebesparing door waterzijdig inregelen op 20 basisscholen (NMU)

- energiebesparing bij midden- en kleinbedrijf (MZU)
- de optie luidt: stoppen van LaMi-subsidie (budget € 85.000)
Toelichting: de stichting Landbouw en Milieu (LaMi) ontvangt een belangrijke bijdrage van het GLTO (ca. € 4 ton). Daarnaast krijgt de stichting van de provincie een basissubsidie van € 85.000. Voorts ontvangt de stichting provinciale gelden voor het uitvoeren van projecten, bijvoorbeeld op het terrein van ecologisch duurzame landbouw en de verbreding van de landbouw. Als voorbeeld kan worden verwezen naar het PS-stuk “Herbestedingsvoorstel reserve milieubeleidsplan” (PS-vergadering 6 september 2004) waarin sprake is van € 82.000 basisfinanciering en € 150.000 voor projecten landbouw milieu (convenant stichting LaMi).
Bovengenoemde optie behelst dus niet het stoppen van LaMi maar het schrappen van de provinciale basissubsidie.

5.1 Economische zaken

- de optie luidt: bezuinigen op Buijs Ballot-fonds (samen met OASE en WAO-beraad € 200.000).
Toelichting: het betreft een samenwerking tussen provincie, ABN AMRO en Kenniscentrum Utrecht in de vorm van een BV. De provincie heeft aandelen in die BV.
Het fonds helpt startende ondernemers door het verstrekken van leningen. De samenwerkende partijen zijn overeengekomen het fondsvermogen in vijf jaarlijkse termijnen op te hogen (2006 is de laatste termijn) Termijnbedrag provincie: € 79.000.
Dit bedrag zit structureel in de provinciale ramingen.

5.3 Sociale agenda

- de optie luidt: binnen het onderdeel Welzijn levert reorganisatie van de beide grote steunfuncties Schakels en Multicultureel Instituut (MIU) een reductie van per saldo € 600.000 op (taakstelling).
Toelichting: het totale subsidiebedrag voor beide instellingen is ca. € 2,7 miljoen.
Het implementatieplan behorend bij bovengenoemde reorganisatie zal uitwijzen op welke wijze een dergelijke reductie kan worden gerealiseerd (inclusief fasering).

5.4 Culturele agenda

- de optie luidde: reductie op het subsidiebudget (5.4.01) voor een bedrag van € 400.000, waarvan € 200.000 op losse podiumkunstsubsidies.
De klankbordgroep wijzigt deze optie als volgt: reductie op het subsidiebudget binnen 5.4.01 Cultuur voor een bedrag van € 400.000 met het verzoek aan GS om voorstellen te doen voor de realisering van deze reductie.

Nieuw beleid en voorjaarsnota 2004

- Reductie van de stelpost Uitvoering Streekplan met € 500.000 (waarmee € 3.500.000 resteert)

Totaal categorie b: € 3.044.000

Zie de aantekening bij het totaal van categorie a. Deze is hier ook geldig.

Categorie c. Afwijzing in meerderheid van de opties

2.2 Wonen en stedelijke vernieuwing

- beëindiging van het provinciaal budget voor ISV (€ 500.000)

4.2 Aanleg en reconstructie wegen

- reductie van € 1.250.000 op het totale programma

5.1 Economische zaken

- stop zetten subsidie WAO-beraad (€ 75.000 basissubsidie)

Bij de bespreking van deze optie bleek een brede opvatting te bestaan om dit onderwerp onder te brengen bij de Sociale agenda. Als de commissie deze redenering volgt dan kan een bedrag van € 75.000 als bezuiniging worden ingeboekt ervan uitgaande dat het beschikbare bedrag voor de Sociale agenda niet wordt opgehoogd.

Totaal categorie c: € 1.825.000

Categorie d. Suggesties voor bezuinigingen die niet in de inventarisatie waren opgenomen

Tijdens de behandeling in de commissies is een aantal nieuwe suggesties gedaan. Deze zijn door de klankbordgroep op uitvoerbaarheid getoetst.

Hierna worden ze alle weergegeven, zonder prioriteitsvolgorde. Vervolgens adviseert de klankbordgroep welke suggesties in bespreking kunnen worden genomen.

1. monitoring coalitieakkoord
2. afzien van skybox
3. geen subsidie voor kasteel Amerongen
4. budget rond- en randwegen opheffen
5. korting op communicatie-uitingen
6. opzeggen lidmaatschap Delta Metropool
7. uittreden Regio Randstad
8. NV Utrecht soberder
9. minder geld voor communicatie over randstadspoor
10. minder dienstauto's
11. minder GS-leden
12. korten op pensioen en wachtgeld leden GS
13. IPO-bijdrage verminderen
14. minder geld aan lobbykantoor in Brussel
15. minder geld voor budgetten voor beleidsnota's en symposia
16. opheffen waterproject Zuid-Moravië
17. minder leden PS
18. reductie op lucht i.h.k. van PMP
19. afblazen provinciaal archeologisch centrum (PAC)
20. minder geld voor vaarwegenbeheer
21. minder geld voor grondwaterbeheer

Motivering klankbordgroep

- De suggesties onder de nummers 5, 9, 15, 18, 20 en 21 zijn te weinig concreet
- Over nummer 2 ligt in de PS- vergadering van 6 september 2004 een voorstel
- Nummer 4 is onderdeel van punt 4.2. waarvoor geen meerderheid te vinden is
- Over 6, 7, 8, 13 en 14 zijn recent besluiten genomen. Te verwachten valt dat daarvoor geen meerderheid is te vinden
- 10 is al eerder bekeken in het kader van de brief van de OR en toen afgewezen
- 11 is niet realistisch in deze statenperiode
- 12 is een wettelijke verplichting
- 17 heeft geen gevolgen voor deze statenperiode, bovendien afhankelijk van besluitvorming in de Senaat. GS worden verzocht druk uit te oefenen om besluitvorming in deze statenperiode te laten plaatsvinden

Resteren de volgende suggesties die wij adviseren in bespreking te nemen. Toegevoegd zijn de budgetten. De commissie zal zo nodig nader moeten aangeven welk deel van het budget moet worden geschrapt.

- Monitoring Coalitieakkoord (€ 110.000 structureel)
- Subsidie kasteel Amerongen (€ 3 miljoen incidenteel coalitieakkoord)
- Waterproject Zuid-Moravië (€ 20.000 structureel)
- Provinciaal Archeologisch Centrum (€ 200.000 structureel coalitieakkoord t.b.v. exploitatie. Voorts is in de begroting 2004 een bedrag van € 492.000 opgenomen voor het Archeologisch Informatie Centrum)

2. Werkwijze na besluitvorming van PS op 04-10-2004

De staten verzoeken GS naar aanleiding van de besluitvorming van PS op 4 oktober een implementatieplan voor Kwatta 2 te ontwikkelen en dit ter kennis van PS te brengen. In dit plan is o.m. opgenomen:

- operationalisering van de PS-besluiten
- de wijze van implementatie, tijdspaden en daarmee gepaard gaande inverdieneffecten
- de personele gevolgen
- een begroting van de frictiekosten

Daarbij gaan de staten er van uit dat GS na de PS-besluiten van 4 oktober 2004 alle stappen zullen nemen die noodzakelijk zijn om bezuinigingen reeds per 1 januari 2005 (c.q. zo spoedig als mogelijk is) te kunnen effectueren.

PS verwachten uiterlijk in de commissievergadering van BEM in januari 2005 op de hoogte te worden gesteld over de uitvoering van de PS-besluiten en het opgestelde implementatieplan. Vervolgens verwachten PS periodieke informatie over de voortgang van het implementatieplan.

3. Notitie Kwatta 3

Zoals al eerder is gecommuniceerd kunnen eerst na vaststelling van Kwatta 1 en 2 de gevolgen worden overzien voor de overhead van de organisatie. PS verzoeken GS een voorstel aan de staten voor te leggen waarin de volgende elementen worden meegenomen:

- Wat betekenen minder mensen en minder taken in het primaire proces voor de overhead van de organisatie?
- Wat is de gewenste omvang van taken en formatie van de Provinciale Servicedienst (PSD)?
- Wat is, in samenhang met het vorige punt, de gewenste overhead bij de vakdiensten?
- Wat betekent de reductie van het aantal medewerkers voor de noodzakelijke omvang van de provinciale huisvesting?

Daarnaast verzoeken de staten aan GS om, in het kader van de notitie Kwatta 3, een beleidsvoorstel op te stellen inzake het zelf doen c.q. uitbesteden van werkzaamheden. Dit is een onderwerp dat niet alleen de ondersteunende taken van de PSD, centrale eenheden en de vakdiensten betreft, maar ook de primaire taken van de vakdiensten.

PS verzoeken GS om een notitie Kwatta 3 over bovengenoemde onderwerpen uiterlijk in de januari-vergadering 2005 ter bespreking en advisering voor te leggen aan de Commissie BEM.